

Ter Loven - Ter Looveren ook “het kasteeltje” genoemd

h) *Ter Loven.*

Het goed en de heerlijkheid ter Loven lag op de grens van de oude parochies Assenede - later Zelzate - en Ertvelde. Het is in de loop der 13e eeuw als landbouwuittasting midden een uitgestrekt heidegebied ontstaan, maar daarover hebben wij het verder nog meer.

Wij weten niet of dit meer dan 200 gemeten groot gebied aanvankelijk een heerlijkheid was. Inderdaad in 1565 vraagt de toenmalige eigenaar Charles de l'Espinoy bij rekest aan de Koninklijke Majesteit de drie justities « *up ziin goet ter Looven* ». Er wordt hiervoor advies gevraagd aan Assenede-Ambacht (205), wat er wel op wijst dat er tevoren geen justitierechten aan dit gebied verbonden waren.

Daar het Goed eveneens renteplichtig was aan de Spijker van Gent kunnen wij de eigenaars ervan vanaf de 14e eeuw volgen :

vóór 1334 : *Wouter Bristeest*.
1334 : *Roegier Bristeest* (206).
13.. : *Robert Bristeest*.
1389 : *Jan Vilain* (207).
1440 : *Roegier Vilain fs Jan* (208).
1468 : *Jonkvrouw Jozijne Vilain fa Roegier* (209).
15.. : *Mer Adriaan van Ravescot fs Jakob* (210).
1517 : *Lijsbette van Ravescot fs Adriaan* × *Charles van Wedergraat* (212).
1555 : *Jonkvr. Margriete van der Vichte* (213).
15.. : *Jr Steven van Caltenoffre* (214).
15.. : *Hans Pauwels Herrewaet* (215).
1564 : *Mr Pieter de Bevere*, griffier in de Raad van Vlaanderen, bij koop (216).

1565 : *Jr Charles de l'Espinoy fs Stevens*, door aankoop (217).
1582 : *Jr Jan van de Kethulle*, tevens heer van de Averij, door aankoop (218).

De beide heerlijkheden zijn nu in één hand ; niet voor lang echter, want reeds in 1596 schenkt Jan van de Kethulle aan zijn dochter Katrijne, bij haar huwelijk met *Jr Charles van der Moten*, een belangrijk deel van de heerlijkheid (219).

Op 3 september 1619 staan deze laatste op hun beurt, al hun bezittingen, die zij nog hebben op het Goed ter Loven af voor 250 £ gr. aan hun zuster *Jonkvrouw Anna van de Kethulle*, gehuwd met *Jr Jan van Oyenbrugghe van Duras*, heer van Gembre, erfachtig schout van Assenede-Ambacht (220), die het belangrijkste deel van ter Loven reeds bezat in 1607 bij huwelijkskontraat (221).

De eigenaars, zowel van de heerlijkheid als van het kasteel en neerhof, geraakten in diepe schulden. Zij hypotekeerden het goed met 3260 karolusgulden ten voordele van de kapelannen der O.-L.-Vrouwkerk van Antwerpen. Tevoren was dit goed reeds belast met een erfelijke rente van 625 gulden. Geldschietter daarvoor was niemand minder dan « *Sr Pietro Paulo Ruebens ende zijne twee soonen Albertus ende Nicolaes* ». Op 3 december 1629 was alles evenwel reeds terugbetaald (222).

In 1648 volgde zijn zoon *Gerard van Oyenbrugghe van Duras* hem in het bezit van de heerlijkheid op (223), in 1672 zijn kleinzoon *Jacques van Oyenbrugghe van Duras* (224), die ze tengevolge van schuldenlast aan *Mathias van Beughem* moet overmaken (225).

In het begin van de 18e eeuw verandert zij opnieuw van bezitter : zij wordt aangekocht door heer en meester *Jacques Frans Penneman fs Ferdinand*, advocaat te Assenede (226).

Op 13 augustus 1729 gaat zij bij koop over naar *Frans Guillaume Schellynck* (227). Korte tijd later is *Jr Jan François de Kerckhove*, heer van Olsene en Dentergem er de nieuwe bezitter van (228).

Bij het overlijden van deze laatste heeft er op 5 mei 1773 een verkaveling plaats, waarbij vrouw *Caroline Maximiliaan de Kerckhove de Denterghem*, gehuwd met *Jr Jan Baptist de Gellinck, heer van Elzegem*, ter Loven toegewezen krijgt.

15. Het Goed ter Loven

Ook dit goed, waarvan de zetel lag te Zelzate, maar dat zich nog voor een belangrijk deel op Ertvelde uitstreekte, werd reeds feodaal behandeld. De lijst der eigenaars kan daar teruggevonden worden. (Zie blz. 96-97).

Samen met het Vroonhof te Assenede vormde Ter Loven een oud grafelijk ontginningscentrum in de streek. In 1380 werd er zelfs parlement gehouden (146 bis).

Het ganse domein had in de 16e eeuw een oppervlakte van 479 gem. 172 r. (213 ha 77 a) en lag verspreid over de grensgebieden van Assenede, Zelzate en Ertvelde.

Het bestond uit een « opperhof » of « huys van plaisance » en een « nederhof » of pachtgoed.

Tengevolge van de godsdiensttroebelen lag het pachtgoed in 1589 braak. Het werd door de toenmalige eigenaar, *Jan van de Kethulle*, die het destijds had aangekocht voor 16.700 gulden (146 ter), terug in cultuur gebracht (147).

De heropbouw verliep overigens moeizaam. In ons feodaal overzicht zagen wij reeds hoe het goed in de 17e eeuw, toen het eigendom werd van de familie van Oyenbrugghe van Duras, voortdurend met schuldenlast bezwaard was. Zo werd het in 1664 opnieuw bij dekreet verkocht voor 20.100 gulden (147 bis).

In de 18e eeuw treffen wij er als pachters aan *Jan Argyl* (148) en *Jakob van Laere* (149).

Tot op heden is het domein nog vrij goed bewaard.

Boven de hoevepoort is een wapen aangebracht met jaartal 1636 evenals de spreuk : « *Quod videro vis esto* » (Wees wat ge schijnen wilt), vermoedelijk van de toenmalige eigenaar, *Jan van Oyenbrugghe van Duras*.

Er zijn sporen van dubbele omwalling. Keuken en « salette » met uitzonderlijk mooie schoorsteen wijzen op zijn vroegere belangrijkheid (149 bis).

16. Het Goed ter Eken

De hoeve gelegen in de bocht van ter Eken hoorde in 1633 toe aan advocaat *van der Sare*. Zij werd in datzelfde jaar opgemeten door J. van de Velde, gezworen landmeter (150).

Het Kasteeltje of goed ter looveren

Het "kasteeltje" zoals het in de volksmond genoemd werd is ooit bewoond door de ridders van Steeland (waarschijnlijk waren zij ook de bouwheren.

Het kasteeltje werd jarenlang bewoond door de ouders en voorouders van mijn echtgenote (familie de Scheemaecker)

De muren zijn 70 cm dik en de tralies voor de vensters staan zo dicht bij elkaar dat er zelfs geen kinderhoofd door kan. In de zomer was het binnen lekker fris en in de winter bleef de warmte in de grote leefkamer goed binnen, ook al vroom het de stenen uit de grond.

Binnenin was er een verborgen kamer die tijdens de oorlog twee Duitse soldaten verborgen hield. Na de oorlog werden de bewoners rijkelijk vergoed (De Duitsers waren van goede kom-af en waarschijnlijk ook van adel.

Er was eveneens een ondergrondse tunnel gegraven vanuit het kasteeltje naar de kerk van Assenede. Tijdens de aanleg van de N49 kwamen hierdoor delen aan het licht. De tunnel is wegens instortingsgevaar en stabilisatie problemen gedicht.

De spreuk boven de inrijpoort is nu onleesbaar geworden. Toen wij huwden zijn al onze trouw foto's in de buurt van het kasteeltje genomen. Toen (in 1981) kon je nog een deel van de spreuk lezen "O VOT VOT VUSTON" dit is wat er overblijft van de originele spreuk "Quod videro vis esto". na overleving werd ons verteld dat de spreuk wil zeggen "Weesh wat ghy schynen wilt"

De versterkte hoeve is nu (waarschijnlijk) beschermd, doch in volledig verval.

Ik voer reeds jaren onder mijn handtekening de originele spreuk O VOT VOT VUSTON zodat deze voor het nageslacht bewaard blijft. Doch heb ze nu vervangen door de oorspronkelijke Quod videro vis esto.

Op een van mijn vroegere bezoeken zou men mij de toegang tot de "geheime kamer" laten zien, zodat ik deze op de gevoelige plaat kon vastleggen, doch op dit moment kwam grootmoeder de leefruimte binnen en van enig bezoek aan deze kamer was er op slag geen sprake meer van.

Het kasteeltje is een tijd bewoond door een Nederlands echtpaar, waarschijnlijk de laatste bewoners. Misschien hebben zij de verborgen kamer ooit ontdekt ?

zo dit als aanvulling op de reeds geplaatste tekst.

Ooit schreef Broeder Leopold in zijn beroemde "KLOK" een gans artikel over het goed.